

Napelemparkok vizuális tájba illesztettségének elemzése az Északi-középhegység területén

Viszoki Blanka

Tájépítész mérnöki mesterszak, nappali tagozat

Tájépítészeti, Településtervezési és Díszkertészeti Intézet, Tájvédelmi és Tájrehabilitációs Tanszék

Belső konzulens: Hubayné Dr. Horváth Nóra, egyetemi docens, Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem, Budai Campus, Tájépítészeti, Településtervezési és Díszkertészeti Intézet, Tájvédelmi és Tájrehabilitációs Tanszék

A napenergia napjaink egyik legnagyobb potenciállal rendelkező energiaforrása, amely képes lenne a Föld energiaszükségletének többszörösét kielégíteni. A Nap hő- és fényformájában sugárzott energiáját az emberiség már régóta hasznosítja, és a technológiai fejlődés folyamatosan új lehetőségeket teremt a felhasználására.

Ugyanakkor a napelemparkok tájképre gyakorolt hatása jelentős negatív következményekkel járhat, így a tájbaillesztés kérdése kiemelt fontosságú. A kutatás célja a napelemparkok tájbaillesztettségének vizsgálata, különös figyelmet fordítva az Északi-középhegység területére. A kutatás első lépéseként elemzem a napelemparkok számát, elhelyezkedését, távolságát településektől és főutaktól, névleges teljesítményét, méretét, valamint külterületi vagy belterületi elhelyezkedését. Ezzel általános képet kapok a területen lévő napelemparkok jellegéről és elhelyezkedéséről.

Vajon melyek azok a nemzetközi példák, amelyek alkalmazhatók a magyarországi napelempark-telepítési szabályozás javítására? Erre a kérdésre választ keresve a kutatás részeként más országok napelempark-telepítési szabványait és jogszabályait is megvizsgálom. A külföldi példák segítenek a magyarországi szabályozás fejlesztésében, különösen olyan jól bevált módszerek alkalmazásával, amelyek már bizonyították hatékonyságukat.

Jelenleg Magyarországon egy tájbaillesztést igazoló szabvány létezik, amely javaslatot tesz a beruházások tájbaillesztésére, de kötelező érvényű alkalmazása még nem valósult meg. Az Északi-középhegységben számos napelempark egyéni vizsgálata képezi a kutatás alapját. A

részletesen vizsgált napelemparkok kiválasztásakor arra törekedtem, hogy a lehető legváltozatosabb domborzati adottságokkal rendelkező helyszínek szerepeljenek, figyelembe véve a településtől való távolságot és a természeti környezet adottságait is. A cél, hogy minél sokfélebb adottságú napelempark vizsgálata teljesüljön, amely lehetővé teszi a tájbailleszthetőségük széleskörű feltérképezését.

Mennyire vették figyelembe a környező táj adottságait az egyes napelemparkok telepítésekor? A vizsgálatok eredményei választ adhatnak erre a kérdésre. Ekképpen javaslatokat tudok megfogalmazni arra vonatkozóan, hogyan lehet javítani a már meglévő napelemparkok vizuális tájbaillesztését takarás és egyéb módszerek révén. A jövőbeni napelemparkok esetén pedig optimális területkiválasztás kritériumokat tudok meghatározni, melyek elősegítik ezen létesítmények tájbailleszkedését. A kutatás célja tehát nemcsak a jelenlegi állapot feltérképezése, hanem a jövőbeni fejlesztések irányának kijelölése is a tervezési szempontok meghatározásával, magyarországi helyzetre adaptálva, hogy a napenergia hasznosítása harmonikusan illeszkedjen a hazai tájképi adottságokhoz.

Elemzéseimet térinformatikai módszerekkel, QGIS szoftver felhasználásával készítettem.

Mintaterületi adataimat táblázatos összehasonlító elemzéssel összesítettem.